

Allan Gintel, Cena Petra Parláře: Méně je více

Author: SF / Petr Bým | Published: 18.02.2009

Skončil 6. ročník Ceny Petra Parláře. Statistika ukazuje, že se poměrně razantně snížil počet přihlášených měst (z 27 na 18), menší zájem měla zjevně i druhá strana. V porovnání s rokem 2007 bylo 3× méně soutěžních návrhů, stejným poměrem klesl i počet soutěžících architektů. Zvláště dnes se nabízí taková čísla interpretovat jako problém. Co se stalo?

Určitě bych ta čísla, které uvádíte, nehodnotil negativně. Ale leccos se změnilo a právě to odráží průběh posledního ročníku soutěže. Prvních pět ročníků bylo pro města, tedy zadavatele, v podstatě zadarmo, platil se jen zanedbatelný registrační poplatek. Tato skutečnost často ovlivňovala kvalitu zadání, která byla v některých případech zpracována velmi neprofesionálně, ale také zacházení se získanými studiemi. Naším zájmem je, aby si města studie nejen objednávala, ale aby docházelo k jejich realizaci. Proto jsme začali například požadovat i potvrzení o předpokládaném datu zahájení výstavby a zavedli veřejné prezentace zadání před porotou. Součástí nové strategie bylo i postupné zvyšování „vstupného“, z původních 1800 až na 18 000 korun. A počínaje 6. ročníkem se za studie začalo platit. Pokud město žádnou studii nedostane, celý poplatek se vrací.

Platby za návrhy ale tak trochu smazávají původní záměr CPP, tedy pomoc obcím při řešení jejich urbanistických problémů?

Pomoc určitě neznamená dávat něco zdarma. Dnes města za studie projektů podle jejich náročnosti platí 40 - 50 000 korun. Pokud by si podobnou studii chtěla zajistit sama, zaplatila by kolem 140 000 korun, a pokud by uspořádala soutěž, vyšlo by ji to určitě na půl miliónu. Takže stále je CPP pro zúčastněná města velmi výhodná. I proto si myslím, že v pozadí menšího zájmu ze strany zadavatelů nejsou zmíněné poplatky. Problém bude spíše v tom, že zadavatelé nyní musí v souvislosti se soutěží vynaložit podstatně větší úsilí, více energie. Naše hodnotitelská rada každé přihlášené město navštíví, zadání se postupně zpřesňují, starostové je pak musí veřejně prezentovat. Celý proces je náročnější než býval, a to bezesporu ovlivňuje úvahy o tom, zda se do soutěže přihlásit či nikoliv. Ale ještě k vaší sice zastřené, ale přece jenom výhradě. Za celou dobu existence CPP bylo obcím předáno celkem 130 studií v hodnotě zhruba 17 milionů korun. A až do loňského roku zadavatelé tyto studie dostávali za skutečně symbolickou úhradu.

Jak si vysvětlujete menší zájem architektů?

Tady bych mohl jenom spekulovat, a to nechci. Jisté je jenom to, že počet soutěžních prací se snížil i proto, že jsme ze soutěže v jejím 6. ročníku poprvé vyloučili studenty architektonických či stavebních

fakult. Jednak mají soutěže vlastní, jednak to dělalo trochu potíže v praxi. I dobrý návrh byl poznamenán nedůvěrou zadavatele, který se prostě obával svěřit pro obec důležitý projekt mladým a z jeho pohledu nezkušeným lidem.

Jaká je tedy struktura účastníků CPP dnes?

Co se zadavatelů týká, převládají mezi nimi města střední velikosti. Ve dvou případech jsme výjimečně dovolili účast větších obcí, nicméně v nejbližší budoucnosti nechceme jejich účast v soutěži rozšiřovat. Naši cílovou skupinou jsou města. Do soutěže jich bylo dosud pozváno 284, ale evidovaných je jich kolem šesti set. Druhou stranu - tedy soutěžící architektky a urbanisty - stále více představují zkušení a renomovaní tvůrci. Díky tomu jsou návrhy i podle mínění poroty, kterou v šestém ročníku vedl architekt Masák, stále kvalitnější. Zájem přitom určitě vyvolávají nejen zajímavé téma a dnes už kvalitní zadání, ale i zvyšující se prestiž a široká publicita soutěže. Vítěz CPP podle našich zkušeností může takřka automaticky počítat s větším množstvím zakázek. Máme prostě dobrý marketing, což nám leckdo závidí.

Změnilo se také zaměření soutěže. Projevilo se to nějak?

Od roku 2005 se téma soutěže skutečně trochu rozšířilo. Oficiálně formulováno dnes v CPP jde o „revitalizaci veřejných prostranství a budov a interiérů ve veřejné správě“. Ale i bez toho je patrné, že spektrum zadání je v porovnání s minulostí pestřejší. Třeba právě letos CPP získala studie zaměřená na rehabilitaci památkově chráněného hřbitova v Sudetech - což je veřejný prostor nám všem důvěrně známý, ale donedávna poněkud zanedbávaný. Stále častěji se do soutěže dostávají i návrhy na úpravy různých typů budov ve veřejné správě, především radnic a knihoven.

Každá soutěž by měla končit převedením vítězných návrhů do života. Jaká je bilance CPP na tomto poli?

Musím přiznat, že přesné a úplně informace nemáme. Víme o sedmi realizacích, ale určitě budou ještě nějaké další. Právě v této době posíláme obcím, které se zúčastnily prvních čtyř ročníků, dotazník, jehož prostřednictvím chceme zmapovat, jak na tom CPP v tomto ohledu je.

Jak je to se zájmem státních institucí, respektive naší politické reprezentace?

Cena Petra Parlěře se již dva roky koná pod záštitou Ministerstva pro místní rozvoj, které ji rovněž finančně, byť v malé míře, podporuje. Na posledním slavnostním ceremoniálu předával Cenu Petra Parlěře tehdejší ministr Jiří Čunek. Značnou podporu má CPP i ze strany hlavního města. Primátor Bém nám vedle záštity už několik let poskytuje své reprezentační prostory pro závěrečný ceremoniál, několikrát se ho také osobně zúčastnil. Je to oceněníhodné - Praha jako město ze soutěže nijak neprofituje, v minulosti se mezi zadavateli snad jenom dvakrát objevily její městské části. Podporu státu bychom si však představovali přece jenom poněkud výraznější, zejména v oblasti finanční.

Jaký je vlastně rozpočet CPP?

Něco kolem dvou milionů korun. Nemalým zdrojem příjmů je samotná soutěž a více než polovinu finančních prostředků získáváme poskytováním nejrůznějších služeb městům a obcím - organizací urbanisticko-architektonických soutěží na zakázku, pořádáním odborných seminářů a konferencí a účastí našich expertů ve výběrových řízeních. Přitom chceme tyto nesoutěžní aktivity i nadále rozšiřovat. Například na jaře otevřeme první ročník školy architektury pro pracovníky městských úřadů. Podílíme se i na vydání knihy rozhovorů s významnými architekty, která pod názvem Město mezi domy vyjde v tomto roce. Její křest bude součástí slavnostního ceremoniálu udílení Ceny Petra Parlěře za rok 2009. Mohli bychom ale dělat o hodně více, jenže máme v porovnání s jinými podobnými institucemi slabé zázemí. Což je především otázka peněz.

CPP ale původně vznikla jako iniciativa soukromého sektoru, není to tedy problém k řešení pro sponzory?

Závislost na sponzorech může být i smrtící. Už proto, že obvykle má sponzoring povýtce personální pozadí - pak stačí změna ředitele a je konec. Ale nemůžeme si v tomto ohledu stěžovat. Zpočátku projekt finančně podporovala společnost British American Tobacco, později se jejími partnery staly společnosti Hochtief a Stavby silnic a železnic. Zejména Hochtief je velmi aktivní, spolupráce je přímo vzorná a hlavně dlouhodobá. Hledáme samozřejmě i další partnery, ale jak už jsem říkal, nechceme být na nich závislí. Nicméně chceme vytvářet součinnost institucí, kterým není lhostejné, jak naše města vypadají, společně s nimi přispívat různými způsoby k tomu, aby se architektura stala skutečně věcí veřejného zájmu.

Neměl by vzhled měst zajímat hlavně je samotné, respektive jejich zastupitelstva?

To je pravda, ale s lítostí musím konstatovat, že obecně má vztah k architektuře a konkrétně k obnově někdejšího půvabu českých měst, což je cíl CPP, ještě stále daleko k ideálu. Obecní politika je dnes hodně o nejrůznějších materiálních zájmech jejích aktérů. Takže účast v CPP nezdědka bývá víceméně individuální iniciativa jednoho či dvou členů zastupitelství, které se ale jako celek o věc nezajímá.

Soutěž O Cenu Petra Parlěře 2008

Cena Petra Parlěře: Rehabilitace městského hřbitova v městě Vítkově/ ing. arch. Martin Rosa, ing. arch. Jan Kratochvíl

Cena Hochtief CZ: Nové centrum obce Svatobořice-Mistřín/ akad. arch. Michal Šrámek, Jan Proksa a Lucie Vencelidesová

Cena SSŽ: Revitalizace a dostavba bývalého kláštera voršilek v městě Jeseník/ ing. arch. Zbyněk Ryška, ing. arch. Petr Baletka

Porota

Prof. ing. arch. Miroslav Masák - předseda
ing. arch. Pavel Hnilička
ing. arch. Ivan Hnízdil
ing. arch. Tomáš Hradečný
ing. arch. MgA. Alena Hýblová
ing. arch. Milan Korner
akad. arch. Petr Kovář
ing. arch. Jan Sedlák
ing. arch. Jaroslav Wertig

(Přihlášky měst do 7. ročníku CPP se přijímají do 2. března tohoto roku. Více informací na www.cenapp.cz).

Foto archív CPP
Studie rehabilitace městského hřbitova v městě Vítkově

18.02.2009 08:00, SF / Petr Bým